

Fråga 1. Vilken ordklass har de understrukna orden? **5 p**

Extrakt av plantans rot är en av huvudingredienserna i lakritsgodis. Roten av lakritsrotplantan används också i traditionell kinesisk medicin, likaväl som i traditionell medicin i Japan, Korea, Vietnam, och andra asiatiska länder. Pinnar av lakrits har typiskt en diameter mellan två och tio millimeter. Roten växer ner till cirka en meters djup, och ska vara minst tre år gammal före skörd. Lakritsroten har odlats i Europa sedan 1200-talet.

(Texten kommer från <https://sv.wikipedia.org/wiki/Lakritsrot>)

1. Extrakt	Substantiv
2. är	Verb
3. i	Preposition
4. också	Adverb
5. traditionell	Adjektiv
6. Japan	Substantiv
7. och	Konjunktion
8. cirka	Adverb
9. gammal	Adjektiv
10. 1200-talet	Substantiv

Fråga 2. De understrukna konstituenterna utgör olika typer av fraser. Ange typ av fras och markera vilket ord som utgör huvudord i respektive fras. **2 p**

- Den gamle mannen upptäckte en liten igelkott bakom den stora lådan i stallet

Den gamle mannen = NP, mannen
bakom den stora lådan i stallet = PP, bakom

Fråga 3. Analysera följande fras i dess olika delar och ange delarnas funktion (huvudord, attribut osv.) och form (satser, fraser, ordklasser). **3 p**

- en kopp ingefärste med citroninslag

Form	Nominalfras	Substantiv	Prepositionsfras
	en kopp	ingefärste	med citroninslag
Funktion	Måttsattribut	Huvudord	Prepositionsattribut

Fråga 4. Ange vad som är underordnade satser i följande meningar. Notera att det kan förekomma flera underordnade satser i en mening och att bisatser i sin tur kan innehålla underordnade satser. **4 p**

- a) Lisa funderar på vad som kommer hända på kalaset som vi ska anordna på lördag.
- b) Jag tror att studenterna kommer att klara duggan som de har fått idag.

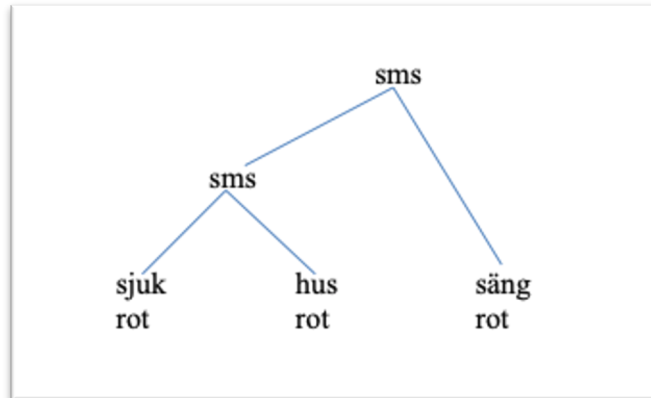
- a) vad som kommer hända på kalaset som vi ska anordna på lördag, som vi ska anordna på lördag
- b) att studenterna kommer att klara duggan som de har fått idag, som de har fått idag

Fråga 5. Dela upp följande ord i morfem och ange om de olika morfemen är rotmorfem, avledningsmorfem, fogemorfem eller böjningsmorfem. **2 p**

- a) ungdomskärlek
- b) studentmottagningen

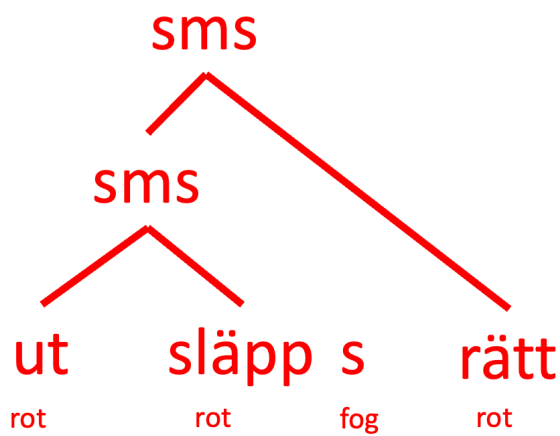
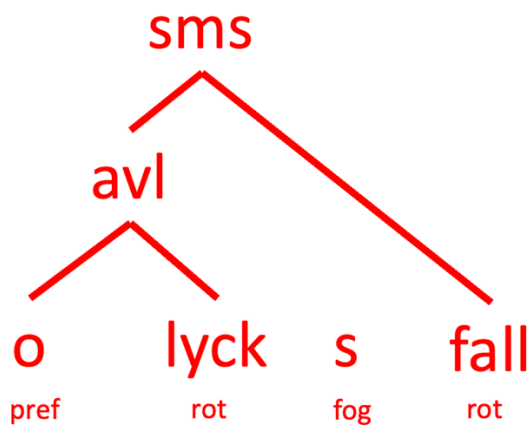
ung	dom	s	kär	lek
rot	avledning	fog	rot	avledning
student	mot	tag	ning	en
rot	rot	rot	avledning	böjning

Fråga 6. Rita trädidiagram som visar hur orden nedan är uppbyggda och om kombinationen är en sammansättning (sms) eller avledning (avl), så som visas nedan med ordet "sjukhussäng". Ange om de olika morfemen är rotmorfem (rot), prefix (pref) eller suffix (suff). **2 p**

Det går också att beskriva strukturen linjärt:
sjukhus = sms [sjukhus] + [säng (rot)]
sjukhus = sms [sjuk (rot)] + [hus (rot)]

- a) olycksfall
- b) utsläppsrätterna

Fråga 7. Ange vilka satsdelar som de understrukna konstituenterna fungerar som. Observera att det är två understrukna konstituenten per deluppgift. **6 p**

- a) Aktiv närvaro på sociala medier kan vara positiv för den psykiska hälsan.
- b) FN:s klimatpanel säger nu att det är ett entydigt faktum att det är människans utsläpp av växthusgaser som förändrar klimatet.
- c) Kor släpper ut växthusgasen metan när de rapar.

- a) **Subjekt, subjektiv predikativ**
- b) **Tidsadverbial, direkt objekt**
- c) **Predikat, tidsadverbial**

Fråga 8. Gör en satsanalys av följande satser och ange delarnas *form* (t.ex. nominalfras, verbfras, att-sats etc.) och *funktion* (t. ex subjekt, predikat, direkt objekt, etc.). Använd verbfras i snäv bemärkelse. **4 p**

- a) Det lilla barnet älskade verkligen att rida på ponnyn.
- b) Farbrorn med hatten kallade honom fegis.

NP	VP	AdvP	Infinitivfras
Det lilla barnet	älskade	verkligen	att rida på ponnyn
Subjekt	Predikat	Satsadverbial	Direkt objekt

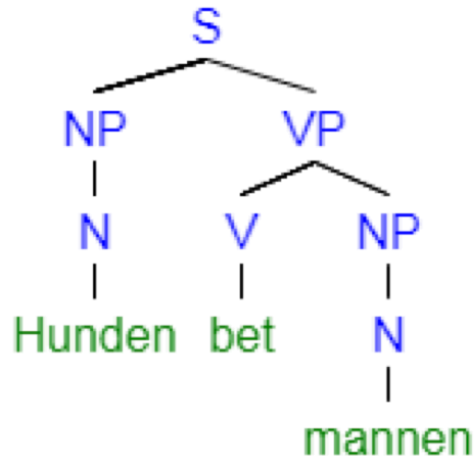
NP	VP	NP	NP
Farbrorn med hatten	kallade	honom	fegis
Subjekt	Predikat	Direkt objekt	Objektiv predikativ

Fråga 9. Gör en analys av följande sats och ange delarnas form (nominalfras, verbfras, etc). Ange satsens struktur som ett träd **eller** linjärt. Använd verbfras i vid bemärkelse. Se exempel för vägledning. **3 p**

- Det bör finnas ett vilorum på arbetsplatsen.

Exempel: Hunden bet mannen.

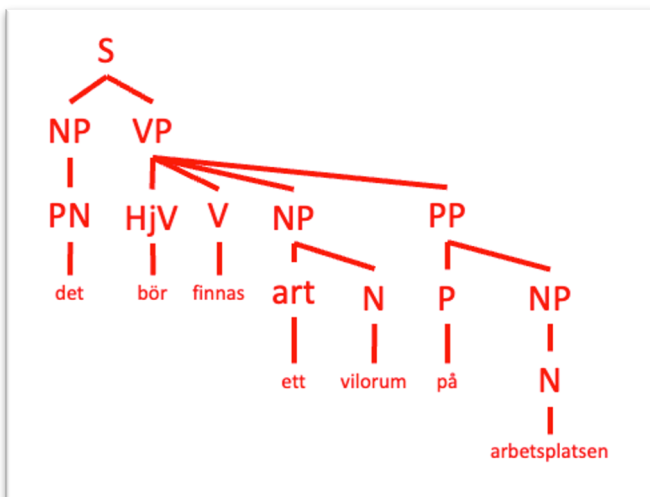
Trädstruktur:

Linjär struktur:

$S = NP [Hunden (N)] + VP [bet (V), NP [mannen]]$

$NP = [mannen (N)]$

Fråga 10. Bestäm om ordparen har någon av följande typ av relation: binära motsatser, gradmotsatser, reverser eller konverser. Förklara kort hur du har kommit fram till dina klassifikationer. **5 p**

a) slå sönder/laga	revers
b) temporär/permanent	binära motsatser
c) lärare/student	konvers
d) mörkt/ljust	gradmotsatser
e) dödlig/odödlig	binära motsatser